

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Petry Kamínkové ve věci

žalobce: **Ing. Mgr. J. K.,**
bytem X,

proti
žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů,**
sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 9. 2024, č. j. UOOU-00379/24-3,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále též „*městský soud*“ či „*soud*“) se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil rozhodnutí Kanceláře Poslanecké sněmovny (dále jen „*Kancelář sněmovny*“) ze dne 20. 5. 2021, č. j. PS 2021/12349, o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“).

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

2. Žalobce se žádostí ze dne 8. 5. 2021 (dále jen „žádost“) domáhal po předsedovi Poslanecké sněmovny poskytnutí následujících informací:
 - a) *Kdy začnete realizovat státnická opatření k tomu, aby se zastavil růst státního rozpočtu?*
 - b) *Co konkrétně děláte již nyní pro to, aby začal státní dluh klesat?*
 - c) *Kdy bude státní dluh splacen?*
3. Kancelář sněmovny žádost prvostupňovým rozhodnutím odmítla z důvodu podle ust. § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“ nebo „zákon o svobodném přístupu k informacím“), neboť došla k závěru, že povinnost poskytovat informace nedopadá na osobní názor a postoj předsedy Poslanecké sněmovny a na vytváření nových informací, které Kancelář sněmovny není povinna mít. Uvedla, že projednání návrhu zákona o státním rozpočtu se řídí legislativním procesem a nezávisí na osobním postoji předsedy Poslanecké sněmovny, nýbrž na kolektivním rozhodování Poslanecké sněmovny jako celku, přičemž není možné predikovat, jak budou příslušná jednání probíhat a s jakým výsledkem.
4. Prvostupňové rozhodnutí nejprve v odvolacím řízení potvrdil vedoucí Kanceláře sněmovny. Městský soud v Praze však toto rozhodnutí, které žalobce napadl žalobou, označil za nicotné v rozsudku ze dne 18. 12. 2023, č. j. 5 A 71/2021-107. Soud totiž dospěl k závěru, že vedoucí Kanceláře sněmovny byl k vydání tohoto rozhodnutí absolutně věcně nepřislušný a o odvolání měl s ohledem na ust. § 20 odst. 5 InfZ rozhodovat Úřad pro ochranu osobních údajů.
5. V odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí žalobce zejména namítal nesprávné posouzení otázky vytváření nových informací. S odkazem na judikaturu Ústavního soudu vyjádřil přesvědčení, že uplatněná výluka není nezbytná pro ochranu práv a hodnot vymezených v čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Předseda Poslanecké sněmovny nadto podepisuje výsledek kolektivního rozhodnutí, tj. příslušný zákon, jakožto vedoucí manažer by tedy měl mít jasný názor na řešení stamiliardových dluhů, a proto musí požadovanými informacemi disponovat. Nosičem informace ve smyslu § 3 odst. 3 InfZ je podle žalobce mysl předsedy Poslanecké sněmovny.
6. V nyní napadeném rozhodnutí se žalovaný ztotožnil s právním názorem Kanceláře sněmovny, že žádané informace jsou svým charakterem dotazem na názor a požadavkem na vytváření nových informací. Nebylo možné objektivně předvídat, jak budou jednání ohledně návrhu příslušného zákona o státním rozpočtu probíhat a s jakým výsledkem, jenž na osobním postoji předsedy Poslanecké sněmovny nezávisí. Závěr o tom, že informace o požadovaných aktivitách a postojích předsedy Poslanecké sněmovny u povinného subjektu reálně neexistují a povinný subjekt je nemá povinnost mít a nově vytvářet, žalovaný potvrdil. Podle žalovaného by bylo nezbytné vytvářet nové informace. Nestačilo by k tomu pouhé mechanické vyhledávání údajů, ale bylo by nezbytné s takovými údaji pracovat a posoudit, nakolik by mohly mít na snížení státního dluhu vliv, což je operací jdoucí nad rámec prostého vtělení údajů do odpovědi na žadatelovu žádost. Oblast státního rozpočtu včetně makroekonomické a fiskální prognózy pro přípravu státního rozpočtu navíc podle žalovaného primárně náleží do působnosti Ministerstva financí.
7. Odvolací námitky neshledal žalovaný důvodnými. Argumentaci týkající se rozporu ustanovení § 2 odst. 4 InfZ s čl. 17 odst. 4 Listiny žalovaný odmítl s tím, že právo na informace není bezbřehé a zákonodárce je oprávněn poskytování informací omezit, pokud přitom dostojí testu ústavnosti, tj. kritériím účelnosti, potřebnosti a přiměřenosti. Výluka z

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

informační povinnosti obsažená v ust. § 2 odst. 4 InfZ byla Nejvyšším správním soudem (dále též „NSS“) shledána ústavně konformní. Dále žalovaný uvedl, že mysl předsedy Poslanecké sněmovny nelze považovat za nosič informace ve smyslu § 3 odst. 3 InfZ, neboť jeho názory či stanoviska nebyly formálně zaujaty, resp. utvořeny a zaznamenány na hmotném nosiči. K tomu žalovaný rovněž odkázal na judikaturu správních soudů.

II. Žaloba

8. Žalobce úvodem zpochybnil příslušnost žalovaného pro vedení odvolacího řízení v předmětné věci.
9. V *prvním žalobním bodu* žalobce namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný vyřídil odvolání zcela formálním, nekonkrétním a nepřesvědčivým způsobem, aniž by se zabýval podstatou věci. Žalovaný se podle názoru žalobce nevypořádal s tím, že není důvod pro omezení práva na informaci ve smyslu čl. 17 odst. 4 Listiny, a proto je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů rozhodnutí dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).
10. Ve *druhém žalobním bodu* žalobce brojí proti právnímu názoru žalovaného, že ustanovení § 2 odst. 4 InfZ nelze překonat ústavně konformním výkladem. Podle žalobce nebyl důvod pro aplikaci výluky z práva na informace, protože nevyhovění žádosti nebylo nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti ve smyslu čl. 17 odst. 4 Listiny, nýbrž právě naopak. K nutnosti výkladu § 2 odst. 4 InfZ v souladu s Listinou žalobce odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 6. 2024, č. j. 15 A 93/2023-45.
11. Ve *třetím žalobním bodu* žalobce namítá nesprávné posouzení charakteru žádosti.
12. Žalobce namítá, že jeho žádostí nebyl požadován názor, nýbrž fakta.
13. Podle žalobce předseda Poslanecké sněmovny nemusí vytvářet žádnou novou informaci, neboť ví, jak odpovědět na dotazy v žádosti, respektive by to v souladu s Preambulí Ústavy ČR vědět měl. Žalobce nepožaduje, aby předseda Poslanecké sněmovny něco interpretoval nebo hodnotil, ale aby zjistil, např. u Ministerstva financí, za jak dlouho lze státní dluhy splatit. Žalobce odkazuje na nálezy Ústavního soudu č. 294/2010 Sb., č. 123/2010 Sb., a nález sp. zn. III. ÚS 298/12.

III. Vyjádření žalovaného

14. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
15. Pokud jde o určení Úřadu pro ochranu osobních údajů jako nadřízeného orgánu Kanceláře sněmovny, žalovaný odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2023, č. j. 5 A 71/2021-107, který tuto otázku vyřešil a jehož právní názor je pro žalovaného závazný.
16. Žalovaný je přesvědčen, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné, neboť je z něj zřejmé, o čem a jak bylo rozhodnuto a proč tak bylo rozhodnuto. Úvahy, jak žalovaný došel ke svým závěrům, jsou v odůvodnění jasně a srozumitelně popsány, včetně toho, jaký skutkový stav vzal za rozhodný a jak uvažil o skutečnostech pro věc podstatných. Žalovaný je toho názoru, že žalobce pouze polemizuje s hodnocením povahy

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

požadovaných informací a předkládá vlastní odpovědi na otázky obsažené v žádosti o informace, aniž by formuloval srozumitelné argumenty pro podporu svých námitek.

17. Žalovaný také nesouhlasí s tím, že se nezabýval překlenutím uplatněné výluky z práva na informace pomocí výkladu čl. 17 odst. 4 Listiny, neboť tuto otázku vypořádal v bodech 27 až 30 napadeného rozhodnutí. Zde poukázal na to, že Nejvyšší správní soud konstatoval, že ustanovení § 2 odst. 4 InfZ dostojí testu ústavnosti, tj. kritériím účelnosti, potřeby a přiměřenosti pro omezení informačního práva.
18. Žalovaný upozornil na to, že správní soudy se charakterem obdobných informací již v minulosti zabývaly a dospěly k závěru, že jejich poskytnutí lze odepřít z důvodu vymezeného v ust. § 2 odst. 4 InfZ. Žalovaný neshledal, že by v nyní posuzovaném případě byly dány okolnosti, které by odůvodňovaly, aby se od závěrů formulovaných správními soudy odchýlil.

IV. Replika žalobce

19. Žalobce podal repliku k vyjádření žalovaného. V ní zdůraznil, že nežádal odpověď na své otázky od Kanceláře sněmovny, ale od předsedy Poslanecké sněmovny, který by měl znát odpověď na žalobcem položené otázky, případně si požadované informace měl vyžádat od Ministerstva financí, neboť stát má fungovat jako efektivní organizace sdílející důležité informace.

V. Soudní přezkum

20. Městský soud v Praze rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení s takovým projednáním věci výslovně souhlasili (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán, a to podle skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.
21. Soud pokládá za vhodné v první řadě postavit na jisto otázku věcné příslušnosti žalovaného k vydání napadeného rozhodnutí, kterou žalobce zpochybnil.
22. Podle ust. § 178 odst. 1 zákona č. 500/2024 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“), *nadřízeným správním orgánem je ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor.*
23. Podle ust. § 178 odst. 2 správního řádu *nelze-li nadřízený správní orgán určit podle odstavce 1, určí se podle tohoto odstavce. Nadřízeným správním orgánem orgánu obce se rozumí krajský úřad. Nadřízeným správním orgánem orgánu kraje se rozumí v řízení vedeném v samostatné působnosti Ministerstvo vnitra, v řízení vedeném v přenesené působnosti věcně příslušný ústřední správní úřad, popřípadě ústřední správní úřad, jehož obor působnosti je rozhodované věci nejbližší. Nadřízeným správním orgánem jiné veřejnoprávní korporace se rozumí správní orgán pověřený výkonem dozoru a nadřízeným správním orgánem právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy se rozumí orgán, který podle zvláštního zákona rozhoduje o odvolání; není-li takový orgán stanoven, je tímto orgánem orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil. Nadřízeným správním orgánem ústředního správního úřadu se rozumí ministr, nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu. Nadřízeným správním orgánem ministra nebo vedoucího jiného ústředního správního úřadu se rozumí vedoucí příslušného ústředního správního úřadu.*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

24. Podle ust. § 20 odst. 5 InfZ *nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů.*
25. Jak správně upozornil žalovaný, otázku věcné příslušnosti k rozhodnutí o odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí již městský soud vyřešil v rozsudku ze dne 18. 12. 2023, č. j. 5 A 71/2021-107. Soudu proto nezbývá, než ve stručnosti zopakovat to, co bylo zdejším soudem již jednou vysvětleno.
26. Podle ustanovení § 178 odst. 1 správního řádu je možné nadřízený správní orgán určit postupně na základě tří kritérií. Dle prvního kritéria je nadřízeným správním orgánem ten správní orgán, o němž tak stanoví zvláštní zákon. Nelze-li určit nadřízený správní orgán tímto způsobem, je jím ten správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání. Nelze-li určit nadřízený správní orgán ani tímto způsobem, je jím správní orgán, který vykonává dozor. V nyní posuzované věci však nelze použít ani jedno z těchto kritérií. Žádný zvláštní zákon neurčuje nadřízený správní orgán žalované, a to ani ve vztahu k rozhodování o odvolání proti jejím rozhodnutím či ve vztahu k výkonu dozoru. Nemůže jím být ani zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny (dále jen „*jednací řád*“). Ustanovení § 117 odst. 4 jednacího řádu sice stanoví, že vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny stojí v jejím čele, ale z tohoto ustanovení nelze dovodit vztah nadřízenosti. Jednací řád ani nesvěřuje vedoucímu Kanceláře sněmovny přezkoumávat jakékoliv rozhodnutí Kanceláře sněmovny a nelze z něj dovodit ani dozorové kritérium; svěřuje mu toliko pravomoc přijímat zaměstnance Kanceláře sněmovny do pracovního poměru (§ 118 odst. 3 jednacího řádu) nebo se spolupodílet na vydání Organizačního řádu (§ 117 odst. 5 jednacího řádu) či Platového řádu (§ 118 odst. 2 jednacího řádu). Pravomoc zasahovat do činnosti Kanceláře sněmovny v jiných oblastech mu však svěřena nebyla. Konečně kritérium rozhodování o odvolání dle § 178 odst. 1 správního řádu je nepoužitelné z důvodu tautologie, neboť právě orgán příslušný rozhodovat o odvolání v řízení dle zákona o svobodném přístupu k informacím zvláštní zákony neurčují a je třeba ho dovodit (srov. rozsudek městského soudu ze dne 18. 12. 2023, č. j. 5 A 71/2021-107, bod 18).
27. V posuzované věci nelze nadřízený orgán určit ani podle § 178 odst. 2 správního řádu, neboť kritéria v něm obsažená jsou buďto vázaná na konkrétní subjekty (obce, kraje, fyzické a právnické osoby pověřené výkonem veřejné správy atp.), jejichž výčet je taxativní a žalovaná mezi nimi uvedena není, nebo se jedná o kritéria, která k určení nadřízeného správního orgánu nevedla již podle prvního odstavce (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 1 As 80/2015-39).
28. Nadřízený orgán ve smyslu § 16a odst. 4 InfZ tedy nelze určit podle § 178 správního řádu, a je třeba použít zvláštní pravidlo obsažené v § 20 odst. 5 InfZ, podle něhož v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti rozhoduje Úřad pro ochranu osobních údajů.
29. Soud doplňuje, že důvodná není ani žalobcova námitka, že svou žádost adresoval předsedovi Poslanecké sněmovny, a nikoli Kanceláři sněmovny. Jednotliví poslanci (ani předseda Poslanecké sněmovny) nejsou povinným subjektem ve smyslu ust. § 2 odst. 1 a 2 InfZ, tím může být pouze Poslanecká sněmovna jako celek jakožto státní orgán moci zákonodárné. Informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím poskytuje Poslanecká sněmovna s přihlédnutím k § 117 jednacího řádu zejména prostřednictvím Kanceláře sněmovny.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

30. Dále se soud zabýval otázkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, kterou žalobce namítá *v prvním žalobním bodu* (k níž soud současně uvádí, že je k ní povinen přihlížet z úřední povinnosti).
31. Nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí může dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spočívat v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, přičemž nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost předchází případné nepřezkoumatelnosti pro nedostatek jeho důvodů, neboť důvody rozhodnutí lze zkoumat toliko u rozhodnutí srozumitelných (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 4. 2006, č. j. 31Ca 39/2005-70, č. 1282/2007 Sb. NSS). Rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů je potom takové, z jehož odůvodnění není seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti tvrzené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje toliko obecný odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správními, je nepřezkoumatelné, neboť důvody, o něž se výrok opírá, zcela chybějí (rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6A 48/92-23, publ. pod č. 27/1994 v SpP).
32. K uvedenému však soud doplňuje, že zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 7 Afs 212/2006-76 ze dne 19. 2. 2008). Na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů nelze klást nepřiměřeně vysoké požadavky. Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se například správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění (viz například rozsudek NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, bod 28).
33. Při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí soud došel k závěru, že toto není stiženo vadou nepřezkoumatelnosti. Žalovaný srozumitelně a dostatečně podrobně popsal, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, podle kterých právních norem rozhodl, jak je na předmětnou věc aplikoval a jakými úvahami se přitom řídil. Uvedl také, z jaké judikatury správních soudů při svém rozhodování vycházel. Ve vztahu k právnímu hodnocení věci samotné potvrdil závěr Kanceláře sněmovny vyslovený v prvostupňovém rozhodnutí, že žalobcem požadované informace mířily na osobní názor předsedy Poslanecké sněmovny, požadované informace o aktivitách a postojích předsedy Poslanecké sněmovny reálně neexistují a Kancelář sněmovny nemá povinnost je mít ani nově vytvářet.
34. Soud nemůže žalobci přisvědčit, že se žalovaný nevypořádal s odvolací námitkou, že není důvod pro omezení práva na informaci ve smyslu čl. 17 odst. 4 Listiny. Posouzení této otázky žalovaný dostatečně podrobně vysvětlil v bodu 27 až 30 napadeného rozhodnutí, kde zejména odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, který neshledal rozpor výluky z práva na informace obsažené v § 2 odst. 4 InfZ s ústavně zaručeným právem na informace. Žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč považoval za vhodné na žalobcovu žádost tuto výjimku aplikovat.

35. Ve *druhém žalobním bodu* žalobce namítá, že nebyl důvod pro aplikaci výluky z práva na informace, protože nevyhovění jeho žádosti nebylo nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti ve smyslu čl. 17 odst. 4 Listiny.
36. Při věcném posouzení soud vyšel z následující právní úpravy:
37. Podle ust. § 2 odst. 4 InfZ *povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.*
38. Podle ust. § 3 odst. 3 InfZ *informací se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.*
39. Podle ust. čl. 17 odst. 4 Listiny *svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.*
40. Ustanovení čl. 17 odst. 4 Listiny obecně umožňuje, aby svoboda projevu a právo vyhledávat a šířit informace byly zákonem omezeny, pokud se dostanou do kolize s jinými ústavně chráněnými právy. Povinnost státu poskytovat přiměřeným způsobem informace o své činnosti pak konkretizuje čl. 17 odst. 5 Listiny, který výslovně počítá s prováděcí zákonnou úpravou, kterou je především zákon o svobodném přístupu k informacím, jenž stanoví rovněž výjimky z práva na informace, například výjimku obsaženou v § 2 odst. 4 zákona. Právě tuto výjimku žalovaný v nyní řešené věci aplikoval. Ústavní konformita dané výluky z práva na informace přitom byla opakovaně potvrzena.
41. Lze citovat například z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-67, kde soud vyslovil, že „danou zákonnou výlukou nelze samu o sobě považovat za rozpornou s ústavně garantovaným právem na informace. Podle čl. 17 odst. 5 Listiny jsou státní orgány a orgány územní samosprávy „povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.“ Právo na informace tedy není „bezbřehé“, zákonodárce je oprávněn jejich poskytování omezit, pokud přitom dostojí testu ústavnosti, tj. kritériím účelnosti, potřeby a přiměřenosti. Nejvyšší správní soud přitom souhlasí s krajským soudem, že zákonodárce při přijímání zákona č. 61/2006 Sb., kterým bylo do zákona o svobodném přístupu k informacím přidáno ustanovení § 2 odst. 4, těmito kritériím dostál. Sledoval z ústavního hlediska legitimní cíl, a to vyvážit právo jednotlivců na poskytování informací veřejným zájmem na ochraně povinných subjektů před nepřiměřenou zátěží, kterou by pro ně znamenalo vytváření zcela nových informací, k jejichž tvorbě či evidenci nejsou jinak povinny.“
42. Výkladu ust. § 2 odst. 4 InfZ se věnovaly také např. rozsudky NSS ve věcech vedených pod sp. zn. 4 As 23/2010, 6 As 33/2011, 1 As 107/2011. Z těchto rozsudků vyplývá, že povinný subjekt je povinen poskytnout jen ty informace z oboru své působnosti, které v daném okamžiku reálně existují a které má sám k dispozici, resp. které je povinen k dispozici mít. Městský soud k tomu dodává, že samotnou výlukou z práva na informace vyplývající z § 2 odst. 4 InfZ nelze považovat za rozpornou s čl. 17 odst. 4 Listiny, je však třeba zkoumat, zda správní orgány, které o žádosti žalobce rozhodují, aplikovaly zde obsažené neurčité právní pojmy („dotazy na názory“ a „vytváření nových informací“) správně, ústavně

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

konformně, tedy způsobem, který nepřiměřeně nezúžil rozsah ústavně zaručeného práva na informace.

43. Právě proti způsobu, jakým žalovaný vyhodnotil povahu dotazů uvedených v žádosti, brojil žalobce ve *třetím žalobním bodu*. Žalobce konkrétně tvrdí, že nepožadoval názor, nýbrž fakta, a že předseda Poslanecké sněmovny nemusel žádnou novou informaci vytvářet, neboť odpovědi znal, respektive v souladu s Preambulí Ústavy ČR znát měl.
44. Soud předesílá, že správní soudy se skutkově i právně obdobnou věcí již zabývaly při rozhodování o několika dalších žalobách žalobce, a sice v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2023, č. j. 6 A 64/2021-55, potvrzeného rozsudkem NSS ze dne 21. 3. 2024, č. j. 10 As 109/2023-42, v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2022, č. j. 11 A 202/2021-25, potvrzeného rozsudkem NSS ze dne 25. 4. 2023, č. j. 6 As 50/2022-28, či v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 11. 2023, č. j. 5 A 72/2021-72. Třetí senát Městského soudu v Praze se se závěry přijatými v těchto rozsudcích ztotožňuje a v přiměřeném rozsahu z nich vychází.
45. Svým prvním dotazem žalobce požadoval informaci, *kdy předseda Poslanecké sněmovny začne realizovat státnická opatření k tomu, aby se zastavil růst státního rozpočtu*. Soud souhlasí s názorem správních orgánů, které v předmětné věci rozhodovaly, že tento dotaz směřuje k „zhmotnění“, resp. k vyjevení myšlenkového postupu předsedy Poslanecké sněmovny, jakým způsobem má v úmyslu zastavit růst státního dluhu. Jde tedy zjevně o dotaz na názor, stanovisko či výklad dané problematiky, a to do budoucna.
46. Soudu není zcela zřejmé (bez bližšího uvedení dotazu), jaká konkrétní státnická opatření měl žalobce na mysli, s ohledem na kompetence předsedy Poslanecké sněmovny stanovené zejm. s ohledem na Ústavu ČR a § 29 jednacího řádu. Pokud jde o jeho roli v legislativním procesu, předseda Poslanecké sněmovny sice podepisuje zákony a usnesení, o jejich schválení však Poslanecká sněmovna rozhoduje kolektivně. Lze si snad také představit například navrzení určitého zákona, který by mohl přispět ke zlepšení stavu státního rozpočtu, ve vztahu k zákonodárné iniciativě má však předseda Poslanecké sněmovny stejné postavení jako kterýkoli jiný poslanec. Pokud, popř. kdy předloží návrh zákona, který by (snad) přispěl k zastavení růstu státního dluhu, je však informací spadající do sféry postojů předsedy Poslanecké sněmovny. Stejně tak samotná otázka, zda by takový jeho krok skutečně měl potenciál vést k zastavení růstu státního dluhu, je zcela závislá na osobním přesvědčení, tedy názoru předsedy Poslanecké sněmovny.
47. I kdyby stanovisko k žalobcem naznačeným úvahám o státním dluhu v mysli předsedy Poslanecké sněmovny existovalo, jak je žalobce přesvědčen, nešlo by o stanovisko formálně zachycené na hmotném nosiči, které by Kancelář sněmovny byla povinna zpřístupnit. Nosičem ve smyslu § 3 odst. 3 InfZ přitom nemůže být mysl předsedy Poslanecké sněmovny – tato otázka byla správními soudy již vyřešena (viz např. rozsudky NSS ze dne 25. 4. 2023, č. j. 6 As 50/2022-28 a ze dne 21. 3. 2024, č. j. 10 As 109/2023-42, nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 11. 2023, č. j. 5 A 72/2021-72).
48. Podobně je tomu v případě žalobcova druhého dotazu uvedeného v žádosti, který zněl „*Co konkrétně děláte již nyní pro to, aby začal státní dluh klesat?*“. Lze si racionálně představit, že na takovou otázku lze odpovědět buď záporně, nebo výčtem určitých opatření. I zde je však třeba vnímat, že žalobcem požadovaná informace necílí na konkrétní pevně dané údaje, ale na názor předsedy Poslanecké sněmovny, zda některé jeho aktivity mohou mít v budoucnu pozitivní vliv na stav státního rozpočtu, resp. státního dluhu. Takového

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

hodnocení by rovněž představovalo vytvoření nové informace, vyžadující proces zpracování existujících informací. Nadto je třeba znovu připomenout, že kompetence předsedy Poslanecké sněmovny jsou v tomto směru značně omezené, na rozdíl například od kompetencí ministra financí.

49. Třetím dotazem žalobce požadoval po předsedovi Poslanecké sněmovny informaci, *kdy bude státní dluh splacen*. Soud konstatuje, že na tuto otázku není předseda Poslanecké sněmovny povinen znát odpověď a případná odpověď na položenou otázku by nevyhnutelně mohla být jediné „pouhým“ názorem předsedy Poslanecké sněmovny (v hypotetické rovině).
50. Soud pro úplnost shrnuje, že žalobcově žádosti nebylo vyhověno, protože své dotazy formuloval tak, že odpovědi na ně nebylo možné poskytnout, když požadovaná informace neexistovala, eventuálně by odpovědi měly povahu nikoli informací, ale povahu hypotetických názorů dosud formálně nevyjádřených. Situace by byla jiná, pokud by žalobce svou žádostí požadoval konkrétní existující informace týkající se státního dluhu, jako například o tom, jaká je jeho současná výše atp. Soud je toho mínění, že pravým účelem žalobcovy žádosti snad bylo spíše upozornit na problém rostoucího státního dluhu a vyjádřit nad ním své rozhořčení. Taková aktivita je pochopitelným a zcela přípustným projevem politických práv občana, nicméně žalobce by měl zvážit jiný způsob, jak svůj postoj vyjádřit, neboť z pohledu zákona o svobodném přístupu k informacím jeho žádosti není možné vyhovět.

VI. Závěr a náklady řízení

51. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
52. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, kterému však v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 28. ledna 2025

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.